

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 8.

W Krakowie 18 marca 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Ograniczenia obrotu.

Karta cukrowa.

Dnia 19. marca 1916 wchodzi w życie następujące postanowienia rozporządzenia Namiestnika w Galicji z 11. marca b. r., dotyczące zaprowadzenia urzędowych kart dla kontroli spożycia cukru:

I. Począwszy od dnia 19. marca 1916 r. wolno sprzedawać cukier konsumentom tylko za urzędowymi kartami dla kontroli spożycia cukru. Karty te wydaje się z urzędu, są one ważne dla jednej osoby i na czas czterech tygodni wymienionych na karcie, opiewają na 750 g. ($\frac{3}{4}$ kilograma) cukru i zawierają sześć odcinków, każdy na 125 g. ($\frac{1}{8}$ kilograma) cukru. Karty dla kontroli spożycia cukru są ważne tylko w obszarze administracyjnym tej politycznej władzy krajowej, która je wystawiła i obowiązują we wszystkich gminach danego obszaru administracyjnego.

Karty dla kontroli spożycia cukru wydawane będą przez ustanowione z ramienia władzy politycznej I. instancji Komisje dla chleba, względnie w miejscowościach, gdzie takich Komisji niema, przez Zwierzchności gminne głowie gospodarstwa domowego dla niego i dla jego domowników. — W tym celu otrzyma głowa gospodarstwa domowego, jeżeli żyje sobie wydania karty, urzędowy formularz, w którym złoży deklarację co do ilości osób, które ma na wikcie w swem gospodarstwie lub które u niego mieszkają, a nadto co do znajdujących się w tem gospodarstwie zapasów cukru. Po otrzymaniu tej deklaracji, podpisanej przez głowę gospodarstwa domowego wyda Komisja względnie Zwierzchność gminna osobom, w których gospodarstwie znajdują się zapasy mniejsze niż $2\frac{1}{2}$ kg. cukru na głowę, odpowiednią ilość kart dla kontroli spożycia cukru. Głowa gospodarstwa domowego obowiązana jest dostarczyć tym domownikom, którzy nie są na jego wikcie, otrzymane dla nich karty. Do domowników wlicza się także podnajemców. Każdą zmianę w liczbie domowników winna głowa gospodarstwa domowego albo jej zastępca zgłosić w miejscu wydawania kart.

Osoby, w których gospodarstwie domowym znajdują się zapasy cukru większe niż $2\frac{1}{2}$ kg. na głowę, nie otrzymują kart tak długo, dopóki ich zapasy nie spadną poniżej tej ilości i odpowiednia deklaracja przez nie złożona nie zostanie.

Zapasy zatajone w oświadczeniu głowy gospodarstwa domowego, zostaną przez polityczne władze powiatowe uznane za przepadłe na rzecz państwa.

Członkowie siły zbrojnej, o ile nie pozostają na wikcie zarządu wojskowego, mają prawo do kart pod tymi samymi warunkami co osoby cywilne.

Począwszy od 19. marca 1916 r. wolno sprzedawać cukier bezpośrednim konsumentom tylko za okazaniem karty dla kontroli spożycia cukru przez konsumenta i za równoczesnym odłączeniem przez sprzedającego odcinków karty w ilości odpowiadającej wadze kupionego cukru. Przepis ten niema zastosowania do przedsiębiorstw przemysłu gospodnio-szynkarskiego (gospód, restauracyi, kawiarni, kantyn, barów itp.) i cukierni, o ile chodzi o doddawanie cukru do napojów lub potraw.

Przedsiębiorstwom tym samego cukru wydawać jednak nie wolno.

Sprzedający (kupcy kawiarze itd.) winni karty względnie ich odcinki, oddane im przy zakupie

cukru, przechować jako dowód zapotrzebowania cukru i przy sposobności żądania wydania kart poboru cukru oddać je politycznym władzom powiatowym względnie ustanowionym przez nie Biurom wydawania kart.

II. Przedsiębiorstwa przemysłu gospodnio-szynkarskiego, piekarze, cukiernie i piernikarze tudzież zakłady dobroczynne i humanitarne, klasztory, zakłady wojskowe, instytuty naukowe i wychowawcze, zakłady pracy przymusowej, więzienia, asyle itp. mogą nabywać cukier tylko za urzędowymi kartami poboru cukru. Karty te podobnie jak karty dla kontroli nie mogą być uważane za przekazy, któreby rodziły jakies bezwzględne prawa żądania rzeczywistego wydania oznaczonych na karcie ilości cukru.

Karty poboru cukru wystawiać będą polityczne władze powiatowe względnie biura przez nie wyznaczone, a to na takie ilości, które odpowiadają 8-tygodniowemu zapotrzebowaniu przedsiębiorstwa względnie zakładu. Karty poboru cukru są nieprzenośne.

Celem ustalenia zapotrzebowania przez polityczne władze powiatowe względnie biura przez te władze wyznaczone winni kompetenci wykazać swoje zapotrzebowanie zapoczątkując kartami handlowych, zapisków, faktur itp. tudzież złożyć pisemną deklarację, że zapasy przez nich posiadane nie przewyższają zapotrzebowania 8-tygodniowego. Zadeklarowane zapasy należy potrącić od ilości 8-tygodniowego zapotrzebowania.

Celem ułatwienia zakupu cukru wydawane będą na żądanie zamiast jednej karty poboru cukru kilka kart, opiewających na ilości częściowe przyznanej sumy ogólnej, względnie karty już wystawione mogą być na życzenie przepisane na kilka takich kart częściowych.

Omawiane tu przedsiębiorstwa i zakłady winny prowadzić książkę kontrolną wedle wzoru urzędowego, znajdującego się u politycznych władz powiatowych, w których uwidoczniać mają każdorazowy stan zapasów z początkiem każdego miesiąca, przyrost w ciągu miesiąca i źródło poboru. Książka ta winna mieć strony bieżące numerowane i służyć ma każdej chwili do wglądu politycznym władzom powiatowym względnie ich delegatom.

Polityczne władze powiatowe będą poddawały możliwie częstym kontrolom wspomniane przedsiębiorstwa, restauracje, kawiarnie, hotele, cukiernie itd., tudzież zakłady co do obowiązku i sposobu prowadzenia książki kontrolnej względnie co do podstaw ich zapotrzebowania cukru.

Karty poboru cukru winne są oznaczone tu przedsiębiorstwa i zakłady wydawać sprzedawcom (kupcom, handlarzom, fabrykom) przy poborze (zakupie) cukru.

III. Osoby, które zawodowo prowadzą cukier w obrót handlowy (handlarze, kupcy, handlarze towarów kolonialnych, stowarzyszenia spożywcze, kramarze itd.) mogą nabywać (kupować) cukier również tylko za kartami poboru, z drugiej zaś strony mogą cukier pozyskiwać (sprzedawać) tylko za kartami dla kontroli spożycia cukru (o ile chodzi o konsumentów) lub też za kartami poboru cukru (o ile chodzi o przedsiębiorstwa i zakłady w ust. II. wymienione). Do omawianych tu kategorii przedsiębiorców odnoszą się co do żądania wydawania kart poboru i co do ustalenia ich zapotrzebowania zasady tu w ust. II. postanowione. Przy ustalaniu zapotrzebowania cukru na pierwszy peryod należy wziąć za podstawę ośmioletniowe zapotrzebowanie, które wykazały książki handlowe, zapiski, fakturami itp.

Przy ustalaniu zapotrzebowania na następne peryody należy wziąć za podstawę odcinki kart dla kontroli spożycia cukru i karty poboru cukru, które też kompetenci winni przedłożyć politycznej władzy powiatowej względnie biurom przez te władze do tego powołanym.

IV. Hurtownicy mogą cukier kupować i nabywać bez kart poboru cukru. Za hurtowników uchodzący mają jedynie ci, którzy w latach obrotowych 1913/14 albo 1914/15 co najmniej 2 wagony cukru miesiecznie w fabrykach bezpośrednio kupowali lub nabywali.

Odbiorcom swoim mogą hurtownicy pozyskiwać cukier jedynie za kartami kontroli spożycia cukru lub za kartami poboru cukru.

Hurtownicy podlegają bezpośredniej kontroli Centrali cukrowej w Wiedniu.

V. Do przedsiębiorstw przemysłowych, przetwarzających cukier, które nie są członkami organizacji, wymienionych w § 9 rozporządzenia ministerialnego z dnia 4. marca 1916 Dz. p. p. Nr. 61 mają zastosowanie postanowienia ustępu II. tego obwieszczenia, w szczególności co się tyczy sposobu wydawania kart poboru cukru, prowadzenia ksiąg kontrolnych etc.

VI. Każdy obowiązany jest na żądanie władzy udzielić wiadomości potrzebnych do zbadania prawdziwości deklaracji, składanych przez głowę gospodarstwa domowego (ust. I.) zapotrzebowania (ust. II., III. i V.) i wogóle udzielić wszelkich wyjaśnień potrzebnych do ścisłego wykonywania niniejszych zarządzeń.

VII. Każdy jest obowiązany na wezwanie politycznej władzy powiatowej i według wskazówek przez tę władzę wydanych współdziałać jako mąż zaufania przy wykonaniu postanowień tego obwieszczenia.

VIII. Bliższe postanowienia, które okażą się potrzebne wyda polityczna władza powiatowa.

IX. Kto wzbrania się udzielić żądanych po myśli tego obwieszczenia wyjaśnień albo udziela wyjaśnień nieprawdziwych albo w jakikolwiek inny sposób przekracza niniejsze przepisy, będzie karany, o ile przekroczenie to nie podlega surowszej karze grzywną do 5.000 K lub aresztem do 6 miesięcy. W wypadku zasądzenia można także orzec utratę uprawnień przemysłowego.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie podjęła akcję celem zmiany krzywdzącego Galicję obniżenia kontyngentu cukru do 750 gramów na głowę. Izba zwróciła się w drodze telegraficznej do Namiestnictwa z wnioskiem na wyznaczenie dla Krakowa i miast okręgu Izby wyżej 5.000 mieszkańców pełnego kontyngentu (1250 gr.), motywując wniosek okolicznością, że Kraków oraz wszystkie większe miasta zach. Galicji konsumowały znacznie więcej cukru, a brak mięsa i innych produktów spożywczych konsumcyę cukru w obecnych warunkach bardziej jeszcze podniósł. O parcie starych Izby zwrócono się do Ministerstwa dla Galicji w Wiedniu oraz do prezesa Koła polskiego eksc. Bilińskiego.

Zgłaszanie zapasów worków.

Rozporządzeniem z 14. marca 1916 zarządził Ministerstwo handlu zgłoszenie zapasów worków.

Obowiązkowi zgłoszenia podlegają: nowe oraz używane worki na zboże, mąkę, otręby, wełnę owczą, produkty rolne, cukier, cement, nawozy sztuczne, sól, produkty chemiczne, ryż, kawę, itd. o ile sporządzone są z juty, konopi, lnu, lub bawełny bez względu na to, czy są próżne czy częściowo lub całkowicie napełnione, czy znajdują się w użyciu, lub złożone są na składzie.

Do zgłaszania zapasów obowiązane są osoby lub firmy, używające worków do opakowania lub przechowywania wyrobów lub sprzedające towar w workach, jak młyny, cukrownie, fabryki nawozu sztucznego, handlarze soli itp., dalej osoby lub firmy-trudniące się wypożyczaniem lub wyrabianiem worków, rolnicy (dzierżawcy), przedsiębiorstwa rolnicze, sklady, przedsiębiorstwa przewozowe itp.

Od obowiązku zgłoszenia uwolnione są osoby, których ogólny zapas worków mniejszym jest niż 500 sztuk.

Zapasy zgłosić należy według stanu z 31. marca 1916 przed dniem 10. kwietnia b. r. Ministerstwu handlu za pośrednictwem Centrali bawelnianej w Wiedniu (I. Maria Theresienstrasse 32/34).

Worki, znajdujące się 31. marca w toku transportu, zgłosić ma odbiorca natychmiast po otrzymaniu przesyłki. Worki próżne, będące w przechowaniu u spedytora, zgłosić ma nie spedytor, lecz osoba dysponująca. Osoby zajmujące się wypożyczaniem worków mają zgłosić nie tylko zapasy u nich się znajdujące, lecz także worki wypożyczone.

Dalsze zgłoszenia nastąpią 10. czerwca według stanu z 31. maja b. r., 10. sierpnia według stanu z 31. lipca b. r. oraz 10. października według stanu z 30. września b. r.

Osoby, obowiązane do zgłaszania prowadzić mają księgę kontrolną, w której ma być uwidoczni-

ny stan zapasów z 31. marca, jego przyrost i ubytek (przez sprzedaż, zużycie itp.).

Wszelkie przekroczenia rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5000 K. lub karze aresztu do 6 miesięcy.

Formularze zgłoszeń do nabycia w Centrali bawelnianej.

Zgłaszanie zapasów sukna.

Ministerstwo handlu zamierza przeprowadzić zmianę rozporządzenia z 6. grudnia 1915 (Dz. p. p. 357) w sprawie zgłaszania zapasów sukna wojskowego, materii wełnianych, półwełnianych i manipulowanych, konfekcyonowanych płaszczy i ubrań męskich oraz koców.

Wobec tego odpada zgłoszenie zapasów wymienionych artykułów wedle stanu z 31. marca 1916.

Firmy, które otrzymały z Izby formularze zgłoszeń, wstrzymać się mają z wysyłką odpowiedzi aż do dalszego zarządzenia.

Ograniczenie używania aluminium, ołowiu, miedzi i aliażów miedzi, niklu, cyny i gumy.

Rozporządzeniem ministerialnym z 1. marca 1916 ograniczono do minimum ilość aluminium, ołowiu, miedzi, aliażów miedzi, niklu, cyny i gumy przy wyrobie artykułów przemysłowych i rękodzielniczych. Używanie wymienionych metali zabronione jest głównie w przemyśle maszynowym, elektrycznym i budowlanym, przy budowach oraz robotach służących do utrzymania ruchu w hutnictwie oraz zakładach gazowych i wodociągowych, o ile nie wymaga tego koniecznie sposób fabrykacji lub przeznaczenie wyrobu. Dotychczasowe używanie wymienionych metali ma być zaniechane w wypadkach, w których miało na celu podniesienie zewnętrznego wyglądu wyrobu, zmniejszenie ciężaru budowy, uzyskanie mniejszych wymiarów lub było zwyczajem wytwórcy wzgl. odbiorcy, dalej, gdy metale te miały zapobiegać rdzewieniu, jeżeli cel ten da się osiągnąć innym sposobem (n. p. smarowaniem, pociągnięciem aliażami cynku i t. p.), gdy miały zapobiegać zużyciu, wkońcu, o ile stosowanie materiałów zastępczych nie jest połączone z niebezpieczeństwem.

Wyjątki dopuszczalne są tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

Jako materiały zastępcze wchodzi w rachubę: żelazo, cynk, aliaże cynkowe, papier i drzewo.

Odbiór skór surowych.

Wedle rozporządzenia Komendy wojskowej w Krakowie odsyłać wzgl. oddawać należy skóry bydląt bitych dla potrzeb wojskowych etapowemu Urzędowi zbiorczemu dla skór (Etappenhäutesammelstelle). Premiowanie następuje przy armii lub w Zakładzie.

Odnosnie do wszelkich skór bydlę bitych, bez względu na pochodzenie, ma zastosowanie rozporządzenie ministerialne z 12. lipca 1915 co do ograniczeń obrotu oraz cen maksymalnych.

Wedle rozporządzenia Naczelnej Komendy armii op. Nr. 124722 ze stycznia 1916 użycie wszystkich tych skór należy do etapowej Centrali skórnej, która wysyła kupców, zaopatrzonych w legitymację Towarzystwa i paszport. Legitymację można zastąpić przepisaniem poświadczeniem transportowym. Charakter urzędowego zakupiciela nie mają.

Zezwolenia na przewóz zakupionych skór udziela najbliższa etapowa Komenda stacyjna wedle przepisów wydanych przez Naczelną Komendę armii (klauzula na liście przewozowym).

Wywóz i przywóz towarów.

Zakazy wywozu.

Ostatnie zakazy wywozu z Danii obejmują: miód sztuczny, marmoladę, wszelkie tuszce, musztardę oraz białą kapustę.

Z Norwegii: kawę, wyroby z balaty i gutaperki (z wyjątkiem rzemieni popędowych i transportowych) oraz kauczuku.

Wywóz maszyn rolniczych do Rumunii.

Firmy, interesujące się wywozem maszyn rolniczych do Rumunii otrzymać mogą w biurze Izby handlowej i przemysłowej pewną informację.

Stosunki handlowe z Norwegią.

Kupcy, pozostający w stosunkach handlowych z Norwegią, otrzymać mogą w biurze Izby pewną informację.

Ulgi przy imporcie towarów zbytkownych do Niemiec.

W uzupełnieniu informacji, zamieszczonej w Nr. 7 „Wiadomości” donosi Izba, iż wedle telegraficznego zawiadomienia Ministerstwa handlu ma być do przesyłek artykułów „zbytkownych” do Niemiec o wartości niżej 50 marek dołączona faktura; przy przesyłkach wartości do 500 marek, należy przy załączeniu faktury zwrócić się do odnośnej Dyrekcyi celnej z prośbą o dopuszczenie towaru. W razie, jeżeli wartość przesyłki przekracza 500 marek, winien wysyłający wnieść przez Ambasadę austro-węgierską podanie na zwykłych formularzach o zezwolenie wywozu.

Formularze podań są do nabycia w Izbie.

Kurs waluty szwedzkiej.

Ministerstwo handlu zwraca uwagę interesentów na okoliczność, iż wobec pomyślnego obecnie kursu koron szwedzkich fakturowanie austro-węgierskich towarów eksportowych do Szwecyi przedstawia znaczne korzyści.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej przeglądać można tabelę z graficznym przedstawieniem zmian kursu waluty szwedzkiej.

Sprawy handlowe.**Podróże jubilerów i handlarzy zegarków do obszaru wojennego.**

Rozporządzeniem z dnia 27. stycznia b. r. zastrzyło Ministerstwo spraw wewnętrznych przepisy, dotyczące podróży do obszaru wojennego dla jubilerów i handlarzy zegarków, oraz wydało nakaz wydalenia ich z tych obszarów, o ile nie mają tam stałego miejsca zamieszkania.

Obecnie zwraca się uwagę interesentów, iż rozporządzenie to nie odnosi się do zastępców tych firm, które uprawnione są do wyrobu przedmiotów z metali szlachetnych i zegarków, oraz wykazać się mogą potwierdzeniem solidności dla firmy i jej zastępcy, wystawionem przez właściwą Izbę handlową i przemysłową.

Zabieranie w podróż zagranicę pism i druków.

Celem ułatwienia kontroli pism i druków przyjazdach zagranicę zezwoliło Ministerstwo wojny na zabieranie w podróż za granicę druków urzędowo zamkniętych lub opieczętowanych. W ten sposób możliwym będzie zabieranie koniecznych dokumentów kupieckich, jak prospekty, obliczenia, oferty, plany, itd.

Do badania i urzędowego zamykania druków i papierów uprawniono dla podróży poza granice Monarchii:

Oddziały Ministerstwa wojny, komendy wojskowe i wyznaczone przez nie komendy stacyjne oraz

komendę twierdzy; zaś dla podróży w granicę Monarchii: c. k. dyplomatyczne władze zastępcze oraz rzeczywiste urzędy konsularne.

Ściąganie pretensji na obszarach okupowanych Francji i Belgii.

W sprawach ściągania pretensji u dłużników, zamieszkałych na terenie okupowanym Francji i Belgii zwracać się należy do niemieckich władz administracyjnych na tych obszarach.

Między obywatelami austro-węgierskimi a dotychczasowymi władzami niemieckimi, objął pośrednictwo c. i k. Komisarz przy niemieckiej Generalnej Gubernii w Belgii, radca legacyjny Georg von Franckenstein w Brukseli.

Zwraca się jednak uwagę interesentów, że starania te w wielu wypadkach przedstawiają małe szanse powodzenia.

Notowanie cen targowych.

Dnia 13. marca 1916 odbyła się w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie konferencja w sprawie notowania cen targowych. — Przewodniczył prezydent Izby p. Jan Kanty Federowicz. W konferencji wzięli udział imieniem Magistratu krakowskiego: wiceprezydent Franciszek Maryewski, nadradca Sawiński, komisarz targowy Zagórski, ze sfer kupieckich byli obecni pp. Dr. Henryk Szarski, Jawornicki, Fromowicz, Olszowski, Krieger i August Porębski, ze strony biura Izby sekr. Dr. Josefert.

Celem konferencji było ustalenie zasad, wedle których komisariat miasta Krakowa miałby postępować przy podawaniu władzom wojskowym i cywilnym praktykowanych w Krakowie cen środków spożywczych i innych niezbędnych artykułów.

Ponieważ komisariat targowy w tym względzie opiera się na informacjach, zebranych u kupców, odnośnych działów, wyrażono na konferencji życzenie, aby Izba handlowa i przemysłowa przedłożyła Magistratowi wykaz znacniejszych firm krakowskich, do których komisariat targowy mógłby się odnosić z pełnym zaufaniem.

Dalej wskazano na potrzebę wydania pouczenia dla kupców, iż są ustawowo zobowiązani udzielać władzy wszelkich informacji o cenach towarów, zwłaszcza, iż tego rodzaju informowanie władzy leży we własnym interesie sfer handlowych.

Wreszcie uznano za wskazane, aby Izba informowała Magistrat wzgl. Komisariat targowy o nagłych zmianach w cenach artykułów niezbędnego użytku, o ile Izba wiadomości takie otrzyma.

Królestwo Polskie.**Sprawozdanie środków leczniczych do Królestwa Polskiego.**

Z powodu polepszenia stosunków komunikacyjnych na obszarach okupowanych Królestwa Polskiego zniesione zostało pośrednictwo Naczelnej Komendy Armii przy sprowadzaniu środków leczniczych do okupacji.

Aptekarze mają odtąd zapotrzebowanie swoje pokrywać bezpośrednio u dostawców oraz starać się w Biurze wywiadowczym o zezwolenie na wywóz towarów z Austrii.

Sprawozdanie lekarstw przez droguistów zostało zastanowione.

Izba handlowa i przemysłowa czyni równocześnie starania o udzielenie jednej z firm krakowskich upoważnienia do wywozu środków leczniczych do Królestwa Polskiego.

Ogłoszenia dostaw.**Sieczkarnie i młynki.**

C. i k. Ministerstwo wojny rozpisuje dostawę większej ilości sieczkarni i ręcznych młynków (Schrotmühlen), zdalnych do zmielenia w godzinie 80 kg. kukurydzy.

Do ofert załączone być mają wzory i opisy.

Ceny sieczkarni wraz z kilkoma nożami rezerwowymi podać należy loco Intendantura wojskowa w Wiedniu, względnie w Budapeszcie.

Oferty, zaopatrzone stemplem za 1 K wnoszą się do 12. Oddziału Ministerstwa wojny w Wiedniu (I. Stubenring) przed dniem 22. marca 1916.

Oferenci nieznanemu Ministerstwu wojny dołączyć mają do ofert świadectwo solidności i zasobności, wystawione przez Izbę handlową i przemysłową. Bliższe szczegóły w biurze Izby.

Licytacja.

Dnia 31. marca 1916 odbędzie się w c. i k. Stacji zbiorczej (Bergungsgütersammelstelle) w Atzgersdorf licytacja, znajdujących się tam odpadków następujących materiałów, a mianowicie: 50.000 kg. wełny owczej, 10.000 kg. bawełny, 12.000 płótna surowego, 1.800 kg. płótna jutowego, 2.500 kg. płótna na chlebaki oraz 3000 kg. koców wełnianych.

Dostawy dla armii.

Z polecenia Ministerstwa robót publicznych zwraca Izba handlowa i przemysłowa uwagę firm oraz stowarzyszeń przemysłowych tego okręgu, którym powierzono dostawy obuwia oraz artykułów rymskich i siodlarskich dla armii, aby we własnym interesie przy ich sporządzaniu używały do stębnowania wyłącznie nici o przepisanej trwałości.

Zwyczaje handlowe.

Na wezwanie władz i sądów wydała Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie w ostatnich czasach następujące opinie o zwyczajach handlowych:

Klauzula „a b Bahn“ oznacza, iż sprzedający ma obowiązek odstawić towar na swój koszt na stację kolejową, względnie do magazynu kolejowego.

Klauzulę „a b Waggon“ rozumie się w ten sposób, że sprzedawca obowiązany jest zwieźć

sprzedany towar na stację kolejową i załadować go do wagonu.

Klauzula „offeriere freibleibend“ używaną jest w obrocie handlowym na oznaczenie, iż dana oferta złożona została bez zobowiązania.

Wedle zwyczaju handlowego w obrocie pomarańczami idzie zepsucie się towaru w czasie dostawy na rachunek kupującego. Zwyczajowo sięga wysokość zepsucia 10% towaru. Przy wyższym procencie zepsucia przysługuje odbiorcy prawo reklamacji.

Sprzedaż mydła na skrzynki nie jest praktykowaną w obrocie handlowym. Przy sprzedaży mydła obowiązuje tak, jak przy sprzedaży każdego innego artykułu waga, t. zn. waga brutto, tara i netto. Manko z powodu wyschnięcia mydła, powstałe z powodu transportu, który zwyczajnie nie trwa dłużej jak 5 do 7 dni, jest nieznaczne. Jako minimum przyjąć można ubytek około 2%. Mydło w skrzynkach wyschnąć może tylko po dłuższym upływie czasu, a procent wyschnięcia zależnym jest od jakości mydła. O ile idzie o mydła jędrne, procent ten dochodzi do 10 od sta. Gorsze gatunki wysychają w silniejszej mierze.

Komunikacje.**Materyały budowlane dla odbudowy kraju.**

Przyznana dziennikiem rozporządzeń dla kolei żelaznych i żeglugi z 9. października 1915 L. 116 zniżka frachtowa dla przewozu materyałów budowlanych do odbudowy kraju, między innymi także dla drzewa budowlanego, została z dniem 1. kwietnia 1916 o tyle zmieniona, że drzewo musi być oddane bezpośrednio do użytku dla celów odbudowy.

Drzewo okrągłe, sprowadzane tedy przez tartaki, nie korzysta z powyższej zniżki.

Wszelkie nadużycia zagrożone są dopłatą różnicy frachtowej oraz grzywną w podwójnej wysokości tej różnicy.

Zmiany w rejestrze handlowym.**Wpisano nowe firmy:**

Emil Blumenfeld, restauracja na kolei, Brzezinka ad Żywiec.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Spółka oszczędności i pożyczek w Ujeźnie.
Spółka oszczędności i pożyczek w Strzyżowie.
Spółka oszczędności i pożyczek w Grodzisku dolnym.

Wojenny Zakład dla obrotu zbożem, filia w Białej.

Krakowska fabryka octu, Kraków-Zwierzyniec.
H. D. Srebrny.

Wykreślono firmy.

Efroim Rakower, spekulacja pieniężna, Kraków.
Adolf Sass, handel towarów mieszanych, Zator.